

Dosarul nr.2-21386/2019

F
Î

RE
gii

13 decembrie 2019

Judecătoria Chișinău sediul Ce

mun.Chișinău

Instanța de judecată în componența:

Președintele ședinței, judecătorul ȚONOV Irina

grefier CHETREAN Victoria

cu participarea reclamantei ***** și reprezentantului său, avocatul Daniliuc Nicolae, în absența avocatului Litviniuc Igor care, înainte de ședința de judecată a expediat cerere de amânare a ședinței, însă nu a anexat dovezi ce atestă imposibilitatea acestuia de a se prezenta la proces, din care motiv instanța a respins cererea de amânare a ședinței și a dispus examinarea cauzei în baza probelor prezentate pînă la data limită stabilită pentru părți la 04.12.2019, în absența pîrîtului ***** , în privința căruia au fost respectate normele de citare legală (f.d.125),

examinînd în ședință de judecată publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva lui ***** cu privire la partajarea bunului, instanța de judecată

c o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces.

La data de 13.07.2017 reclamanta ***** a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** cu privire la încetarea proprietății comune pe cote-părți și împărțirea bunului în natură.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, potrivit înscrierii în registrul cadastral ea și fratele ei ***** , ambii, sunt coproprietari ai apartamentului nr.***** din *****.

Relatează că pîrîtul practic îi interzice reclamantei accesul în apartamentul dat, o amenință că el va face tot posibilul ca apartamentul în cauză să-i aparțină doar lui. Reclamanta i-a propus fratelui său să vîndă împreună apartamentul, iar banii obținuți dn vînzare să fie împărțiți în două părți egale, i-a propus fratelui o cale amiabilă de împărțire a bunului imobil fără a suporta cheltuieli suplimentare. Pîrîtul însă nici nu vrea să audă de așa ceva, se impune vehement vînzării apartamentului cu amenințări că apartamentul în cauză va fi doar al lui. Din aceste considerente reclamanta susține că este nevoită să se adreseze în instanța de judecată cu prezenta acțiune pentru a solicita partajul acestui apartament.

Mai susține ***** că deși apartamentul în cauză este divizibil, partajul în două părți egale nu este comod, nu este comod partajabil ambilor coproprietari. Reieșind din situația data și ținînd cont de faptul că reclamanta dispune de un alt apartament în mun.Chișinău, iar pîrîtul nu dispune de un alt spațiu locativ, deaceea ea este de acord și cu atrbuirea întregului bun fratelui, în schimbul unei sulte de

50%, cu condiția că apartamentul în cauză să fie evaluat conform prețului de piață.

Solicită ***** admiterea acțiunii, împărțirea în natură a apartamentului nr.25, amplasat în ***** între coproprietarii ***** și *****, cu stabilirea modului de împărțire prevăzut de art.361 din Codul civil și compensarea cheltuielilor de judecată și încasarea de la pîrît a cheltuielilor de judecată.

În ședința de judecată reclamanta ***** și reprezentantul ei, avocatul ***** au susținut cererea de chemare în judecată în partea în care solicită partajarea proprietății comune pe cote-părți prin vînzarea bunului la licitație și distribuirea prețului între coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia, precum și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 10500 lei. Au relatat că pîrîtul intenționat tergiversează examnarea pricinii, că el este împotriva partajării apartamentului, nu dorește să vîndă apartamentul să împartă banii, se folosește exclusiv de imobil, la încercările de a soluționa amiabil litgiul pîrîtul se opune, nu au găsit un numitor comun. Explică reclamanta că de fapt ea dorește partajarea imobilului prin vînzare la licitație fiindcă nici unul din coproprietari nu au bani pentru a procura cota-parte a celuilalt și împărțirea sumei obținute de la vînzare.

Pîrîtul *****, fiind citat despre data, ora și locul ședinței de judecată prin citație cu aviz de recepție (f.d.125) la ședință nu s-a prezentat și nu a comunicat instanței motivele neprezentării, din care motiv instanța a dispus examnarea pricinii în lipsa lui, în conformitate cu prevederile art.206 alin.(3) din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul pîrîtului *****, avocatul Litviniuc Igor, a expediat în adresa instanței de judecată cerere de amînare a ședinței, însă pînă la data și ora ședinței nu a anexat dovezi ce atestă imposibilitatea acestuia de a se prezenta la proces.

Conform art.208 alin.(1) din Codul de procedură civilă, amînarea procesului se admite doar în cazurile prevăzute de prezentul cod.

În conformitate cu prevederile art.206 alin.(5) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședință de judecată a reprezentantului sau a unui alt participant la proces nu împiedică examinarea cauzei. La solicitarea întemeiată a participantului la proces, instanța poate amîna o singură dată judecarea cauzei în legătură cu neprezentarea motivată a reprezentantului acestuia.

Reieșind din conținutul normelor de drept indicate, precum și din lipsa înscrisurilor ce dovedesc imposibilitatea prezentării avocatului la ședință, instanța de judecată a constatat că cererea reprezentantului pîrîtului este neîntemeiată, nu se încadrează în condițiile art.206 alin.(5) CPC, deaceea a respins cererea de amînare a ședinței și a dispus examinarea cauzei în lipsa dumnealui și în baza probelor prezentate de părți pînă la data limită de prezentare a probelor stabilită pentru 04.12.2019.

Deasemenea instanța de judecată remarcă că în termenul de decădere stabilit de instanță pînă la 04.12.2019 pîrîtul și reprezentantul său nu au prezentat probe în

susținerea poziției lor, dar nici la ședință nu s-au prezentat, situație care denotă că pîrîtul a refuzat expres de la soluționarea litigiului pe cale amiabilă, precum și de la prezentarea probelor sale. Astfel, instanța de judecată a constatat că cauza este pregătită pentru examinare, alte probe decît înscrisurile anexate nu au fost prezentate pînă la data limită stabilită, deaceia a dispus examinarea cauzei în baza probelor anexate la dosar.

Pînă la redistribuirea dosarului reprezentantul pîrîtului *****, avocatul ***** a depus referința din 18.12.2018, prin care și-a expus obiecțiile sale referitor la argumentele expuse în cererea de chemare în judecată (f.d.103).

Potrivit conținutului referinței reprezentantului pîrîtului indicate supra, se reține că pîrîtul nu recunoaște acțiunea, solicită respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată. În susținerea poziției sale reprezentantul pîrîtului *****, avocatul ***** susține că

la materialele cauzei lipsesc probe ce ar confirma că apartamentul litigios nu este posibil de a fi divizat în natură. Susține că însăși reclamantul în cererea de chemare în judecată declară că la materialele dosarului lipsesc probe ce ar confirma că apartamentul litigios nu este posibil de a fi divizat în natură. Mai mult ca atît, reclamantul în textul cererii de chemare în judecată declară că apartamentul este de fapt partajabil, însă anume din cauza comportamentului pîrîtului se vede necesar vânzarea acestuia la licitație. Menționează că lipsesc careva probe plauzibile pe marginea cazului dat. De fapt cererea de chemare în judecată reprezentantul pîrîtului o califică ca o modalitate de șantaj a reclamantului față de pîrît. Deoarece unica solicitare care a parvenit de la reclamantă, a fost achitarea de către pîrît în termen de 5 zile a sumei de 14000 euro. Susține că în lipsa unor probe care ar demonstra că apartamentul dat nu este partajabil, nu poate instanța din oficiu să dispună partajarea acestuia în natură. Or procedura de partaj în natură urmează a fi explicată de un expert în domeniu, cu explicarea ce parte a apartamentului îi revin fiecărui coproprietar în folosință exclusivă și care îi revine în folosință comună (baia, coridorul, bucătăria...). Susține avocatul pîrîtului că atît timp cît reclamantul nu a probat, și nu a dorit să probeze în instanța de judecată că apartamentul litigios este indivizibil ori nu este partajabil în natură, instanța de judecată nu poate să dispună vânzarea acestuia la licitație. În caz contrar, pîrîtul ***** va fi lipsit de unicul loc de domiciliu, ceea ce nu este admisibil. Solicită respingerea cererii de chemare în judecată.

Aprecierea instanței.

Apreciind probele prezentate de părți, determinînd circumstanțele și raporturile juridice care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost stabilite în cadrul dezbaterilor, dar și cele care nu au fost stabilite, însă au importanță pentru soluționarea corectă a pricinii, caracterul raporturilor juridice dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii, instanța de judecată constată că cererea de chemare în judecată urmează a fi admisă partial,

din următoarele considerente.

Obiectul raportului juridic litigios îl formează două capete de cerere rezultate din partajarea bunului și distribuirea prețului către coproprietari, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Referitor la capătul de cerere cu privire la partajarea bunului și distribuirea prețului către coproprietari, instanța de judecată reține următoarele.

Potrivit extrasului dn Registrul bunurilor imobile imobilul situat în mun.Chișinău, bd.Cuza Vodă, 16/1, ap.*****, cu numărul cadastral *****.***** aparține cu drept de proprietate reclamantei ***** cu dreptul la ½ cotă-parte și pârîtului ***** cu dreptul la ½ cotă parte, în temeiul contractului de înstrăinare nr.***** din 21.06.2013 (f.d.6).

Conform datelor din Registrul bunurilor imobile nr.0100122119, eliberat la data de 11.07.2017, în registrul bunurilor imobile existau următoarele înscrieri valabile referitoare la bunul imobil și drepturile asupra lui: încăpere, locativă, numărul cadastral *****.0*****, cu suprafața de 43,1 m.p. (f.d.6).

Potrivit explicațiilor reclamantei și extrasului din registrul bunurilor imobile se constată că imobilul a cărui partajare se solicită este un spațiu cu destinație de locuință care este parte component a unul bloc locativ.

Din materialele dosarului rezultă că la data de 07.12.2017 pârîtul ***** a depus o referință scrisă adresată instanței de recurs din cadrul Curții de Apel Chișinău prin care susține că reclamanta nu a încercat soluționarea litigiului pe cale amiabilă și solicită a lăsa cererea fără soluționare, avînd în vedere scoaterea cererii de pe rol (f.d.33).

Astfel, din luna decembrie 2017 pînă în luna decembrie 2019 pârîtul nu a întreprins careva măsuri în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, cu toate că ultimul cunoaște despre cerința reclamantei și indică în referință că el locuiește în apartamentul care aparține cu drept de proprietate comună ce aparține ambelor părți. Comportamentul pârîtului semnifică că el se folosește exclusiv de proprietatea comună, inclusiv de cota parte ce aparține reclamantei, chiar și după ce a aflat despre prezentul litigiu și nu întreprinde acțiuni de soluționare amiabilă a litigiului.

Deaceea instanța de judecată respinge obiecțiile pârîtului referitoare la lipsa dovezii soluționării litigiului pe cale amiabilă, or, este inechitabilă situația cînd pârîtul se folosește de bunul a cărui drept de proprietate aparține reclamantei, chiar și în proporție de ½ cotă-parte, iar aflînd despre dosarul aflat pe rolul instanței refuză să vină la judecată, ori să partajeze amiabil dreptul de proprietate prin în oricare din modalitățile prevăzute de lege.

Cu atît mai mult că legea nu obligă reclamanta să respecte procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară, inclusiv prin mediere;

Din explicațiile reclamantei, informației de la cadastru, dar și din cererea

pîrîului (f.d.33) rezultă că pîrîtul se folosește exclusiv de locuința comună.

Conform art.357 din Codul civil, în vigoare la data adresării reclamantei în instanța de judecată cu cerere de revendicare a dreptului de proprietate, (1) Încetarea proprietății comune pe cote-părți prin împărțire poate fi cerută oricând dacă legea, contractul sau hotărîrea judecătorească nu prevede altfel. (2) Împărțirea poate fi cerută chiar și atunci cînd unul dintre coproprietari a folosit exclusiv bunul, afară de cazul cînd l-a uzucapat, în condițiile legii. (3) Împărțirea poate fi făcută prin înțelegere a părților sau prin hotărîre judecătorească.

Unul din cele mai răspândite moduri de încetare a dreptului de proprietate comună pe cote-părți este împărțirea. În cazul împărțirii bunul aflat în proprietate comună pe cote-părți se împarte materialmente între copărtași, fiecare dintre aceștia devenind proprietarul exclusiv asupra unei anumite părți determinate din bunul care a format obiectul proprietății comune pe cote-părți. Ca rezultat al împărțirii bunului se face o repartizare concretă a unor părți din bunul comun, adică fiecare coproprietar primește o parte determinantă din bun în locul părții nedeterminante.

Împărțirea bunului comun poate fi cerută oricând dacă legea, contractul sau hotărîrea judecătorească nu prevede altfel. Aceasta înseamnă, că în lipsa unor prevederi legale, sau în lipsa unei înțelegeri dintre coproprietari, sau în lipsa unei hotărâri judecătorești care ar interzice sau amâna împărțirea, acesta poate fi făcută oricând.

Dreptul de proprietate asupra încăperii locative cu suprafața de 43,1 m.p. este înregistrat după ambele părți ***** și ***** cu cîte ½ cotă-parte din care motive instanța de judecată concluzionează că fiecare din ei este în drept să ceară oricând încetarea proprietății comune pe cote-părți prin împărțire, în cadrul dezbaterilor nu au fost stabilite careva impedimente care ar face imposibilă încetarea proprietății comune pe cote-părți prin împărțire.

Totodată se reține că legea nu obligă reclamanta să prezinte în mod obligatoriu refuzul coproprietarului-pîrît la împărțirea încăperii locative.

Proprietatea comună pe cote-părți poate înceta prin două forme: a) prin înțelegerea părților, adică pe cale amiabilă; și b) prin hotărîre judecătorească.

Împărțirea amiabilă se efectuează doar la dorința părților în baza unui act juridic încheiat între coproprietari, dacă toți vor cădea de acord cu realizarea împărțirii pe această cale, precum și cu clauzele actului de împărțire. La caz, coproprietarii nu au ajuns la o înțelegere privind împărțirea bunului comun;

În acest sens instanța de judecată menționează că pîrîtul nu a întreprins nici o acțiune în vederea împărțirii bunului pe cale extrajudiciară, ba mai mult solicit scoaterea cererii de pe rol (f.d.33).

În acest context, instanța respinge afirmația reprezentantului pîrîului precum că lipsesc probe plauzibile pe marginea cazului dat, că cererea de chemare în

judecată se califică ca o modalitate de șantaj a pîrîtului... unica solicitare care a parvenit de la reclamantă, ar fi fost cerința ca pîrîtul să-i plătească suma de 14000 euro în termen de 5 zile. În acest sens instanța menționează că reclamanta nu deține doar pasivul dreptului de proprietate, ambele părți au atât drepturi cât și obligații, și este inexplicabil comportamentul coproprietarului-pîrît, care folosește exclusiv încăperea de locuit și totodată invocă că este șantajat prin prezenta acțiune.

Proprietatea comună pe cote-părți poate înceta prin hotărâre judecătorească, la cererea persoanei îndreptățite de a cere partajul. La caz, ***** este coproprietarul încăperii de locuit, deci este persoana îndreptățită de a cere partajul.

Articolul 561 din Codul civil actual stipulează (1) Partajul bunului proprietate comună pe cote-părți se face în natură, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar. (2) Bunurile care compun o unitate economică, un set sau o altă universalitate a cărei separare îi va reduce valoarea nu vor fi partajate în natură dacă cel puțin unul dintre coproprietari se opune unui asemenea mod de partaj.

(3) Dacă bunul proprietate comună pe cote-părți este indivizibil ori nu este comod partajabil în natură, partajul se face prin:

a) atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea unui coproprietar sau în favoarea mai multor coproprietari, la cererea lor comună. În cazul mai multor cereri de atribuire care se contrazic reciproc, instanța de judecată aplică dispozițiile art.562;

b) vînzarea bunului în modul stabilit de coproprietari ori, în caz de neînțelegere, la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei, dacă niciunul dintre coproprietari nu a cerut atribuirea întregului bun sau dacă această cerere nu poate fi satisfăcută.

Articolul 361 din Codul civil, în vigoare la data adresării în judecată cu cererea de partajare, descrie modul de împărțire a bunului proprietate comună pe cote-părți. Astfel, (1) Împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți se face în natură, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar. (2) Dacă bunul proprietate comună pe cote-părți este indivizibil ori nu este partajabil în natură, împărțirea se face prin:

a) atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea unui ori a mai multor coproprietari, la cererea lor;

b) vînzarea bunului în modul stabilit de coproprietari ori, în caz de neînțelegere, la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei.

Instrucțiunea cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de clădiri și încăperi isolate, aprobată prin Ordinul Agenția Relații Funciare și Cadastru, nr.07 din 17.01.2015 *Monitorul Oficial al R. Moldova*, 39-45/289, 20.02.2015, utilizează următoarele noțiuni generale:

Apartament – locuință alcătuită din una sau mai multe camere de locuit cu

încăperi auxiliare, care satisface cerințele de trai ale unei persoane sau familii și face parte din bloc locativ;

Antreu – încăpere din apartament sau casă de locuit individuală, având ieșire propriu-zisă în încăperile destinate utilizării în comun a blocului locativ, în curte sau în stradă;

Balcon – platformă cu balustradă ieșită din peretele exterior al fațadei, deschisă din 3 părți, destinată pentru odihnă pe timp de vară. Poate fi vitrată.

Bloc locativ – clădire cu două sau mai multe apartamente (încăperi locuibile), destinată pentru trai, în a cărei componență, pe lângă apartamente, intră: încăperile cu altă destinație decât cea de locuințe și de uz comun, echipamentele tehnice ingineresti, elementele constructive de bază ale imobilului (fundamentul, pereții, planșeul, acoperișul și alte elemente);

Bucătărie – o încăpere din clădire/încăpere izolată, dotată cu tehnică și rețele ingineresti, destinată preparării și păstrării produselor alimentare, hranei. Bucătăria poate fi comasată cu o altă încăpere cu o destinație diferită, dar cu condiția asigurării condițiilor tehnice necesare;

Camera – o încăpere din apartament, casă de locuit individuală sau clădire cu funcții comasate destinată nemijlocit pentru locuire;

Din noțiunile descrise de actul normativ indicat supra, din informația inclusă în extrasul din Registrul bunurilor imobile (f.d.6), precum și planificarea blocurilor locative, instanța de judecată reține că orice apartament, este o încăpere locativă alcătuită din una sau mai multe camere de locuit cu încăperi auxiliare, care satisface cerințele de trai ale unei persoane sau familii și face parte din bloc locativ; Orice apartament este compus din încăperi pentru dormitor, antreu, baie, bucătărie. Aceste încăperi locative nu pot fi partajate în natură.

Imposibilitatea partajării în natură a apartamentelor din blocurile locative este o concluzie pe care instanța a constatat-o ca fiind unanim cunoscută, ea nu necesită a fi dovedită suplimentar. În fiecare apartament există doar o singură intrare, există numai o bucătărie, un antreu, o baie și un veceu, iar reutilizarea altor încăperi nu este posibilă, fiindcă se piederă din suprafața locativă. Plus la toate, încăperi de acest tip nu pot fi amenajate deasupra altor încăperi de locuit de la alte nivele ale blocului locativ, normele în construcții nu permit reutilizarea lor, or dacă baia sau robinetul de la bucătărie va fi instalat asupra dormitorului vecinului de la alt nivel, ultimul va fi îndreptățit să invoce încălcarea art.8 din CEDO.

Cît privește fraza inclusă de avocatul Daniliuc Nicolae în acțiune: „*desi apartamentul în cauză este divizibil, partajul în două părți egale nu este comod, nu este comod partajabil ambilor coproprietari*” urmează a fi explicată de autorul cererii. Reclamanta personal în ședința de judecată a insistat la vânzarea apartamentului la licitație și împărțirea banilor.

Concluzia instanței se confirmă și prin prevederile art.561 alin.(2) din Codul

civil actual, care stipulează că, bunurile care compun o unitate economică, un set sau o altă universalitate a cărei separare îi va reduce valoarea nu vor fi partajate în natură dacă cel puțin unul dintre coproprietari se opune unui asemenea mod de partaj.

Referitor la atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea unui coproprietar, la cererea lui, instanța de judecată a stabilit că niciunul din coproprietari în litigiul supus judecării nu a cerut atribuirea întregului bun în favoarea sa, în schimbul unei sulte. În această situație nu are relevanță dacă bunul este indivizibil, partajabil ori nu este partajabil în natură, fiindcă nici ***** și nici ***** nu solicită atribuirea întregului bun, în schimbul contravalorii cotei-părți a celuilalt coproprietar. O asemenea atribuire poate fi făcută doar cu acordul coproprietarilor.

Din aceste motive instanța de judecată respinge argumentul reprezentantului pârîtului precum că în lipsa de probe care ar demonstra că apartamentul nu este partajabil, instanța din oficiu nu poate să dispună partajarea acestuia *în natură*, ... că procedura de partajare în natură urmează a fi explicată de un expert, cu explicarea care parte a apartamentului îi revine fiecărui coproprietar în *folosință* exclusivă și care îi revine în *folosință* comună (baia, coridorul, bucătăria...).

Deoarece dreptul de folosință nu face parte din obiectul acțiunii, dar nici partajarea în natură a imobilului nu se solicită, instanța va respinge obiecțiile reprezentantului pârîtului expuse în referință.

La fel, instanța de judecată respinge obiecțiile reprezentantului pârîtului precum că pârîtul ***** va fi lipsit de unicul loc de domiciliu, deoarece dreptul la locuință și apărarea dreptului de proprietate asupra cotei-părți din bunul comun pe care o folosește exclusiv pârîtul nu au nici o tangență, ele se exclud reciproc și nu se referă la obiectul raportului litigios.

Modul de vânzare a bunului este stabilit de coproprietari, însă părțile în litigiu nu au ajuns la un numitor comun, deaceia instanța de judecată conchide că bunul comun urmează a fi vândut la licitație, iar prețul obținut va fi distribuit între coproprietari ținându-se cont de mărimea cotelor-părți.

Referitor la capătul de cerere cu privire la încasarea din contul pârîtului în beneficiul reclamantului cheltuielile de judecată instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Conform prevederilor art.96 alin.(1) din Codul de procedură civilă, (1)

Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. (1¹) Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Potrivit art.118 alin.(1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit dispozițiilor normelor legale citate supra, instanța de judecată conchide că, pentru ca instanța să oblige partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de judecată, urmează ca acestea să fie *probate*, să fie *reale*, *necesare* și *rezonabile*.

Potrivit prevederilor art.82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii.

În conformitate cu prevederile art.90 din Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte:

- a) sumele plătite martorilor, interpreților, experților și specialiștilor;
- b) cheltuielile de efectuare a cercetărilor la fața locului;
- c) cheltuielile de înștiințare și chemare a părților în judecată;
- d) cheltuielile de transport și de cazare suportate de părți și de alți participanți la proces în legătură cu prezentarea lor în instanță;
- e) cheltuielile suportate de cetățenii străini și de apatrizi în legătură cu plata interpretului dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel;
- f) cheltuielile de căutare a pârîului;
- g) cheltuielile de efectuare a expertizei;
- h) cheltuielile de executare a actelor judiciare;
- i) cheltuielile de asistență juridică;
- j) cheltuielile de declarare a insolvenței;
- k) compensațiile pentru timpul de muncă pierdut;
- l) alte cheltuieli necesare, suportate de instanță și de participanții la proces.

În speță, reclamanta a fost scutită integral de la plata taxei de stat, ținând cont de situația financiară și starea de dizabilitate a persoanei prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03.07.2018 (f.d.77).

Referitor la cheltuielile de asistență juridică instanța de judecată a stabilit cu certitudine că suma de 10500 lei nu este probată, reală, necesară și rezonabilă din următoarele considerente.

Pentru justificarea cheltuielilor de judecată în legătură cu acordarea asistenței juridice de către avocatul Daniliuc Nicolae din cadrul BAA „Conex” a fost prezentat bonul de plată nr.***** Seria DAA (numărul și seria atribuite de

mână) din 26.02.2019 (f.d.110), potrivit căruia avocatului i s-a achitat suma de 10500 lei.

La ședința de judecată din 13.12.2019 interesele reclamantei ***** au fost reprezentate de avocatul Daniliuc Nicolae care a participat la proces alături de reclamantă, motiv din care a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 10500 lei.

Potrivit pct.16 al Recomandării privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin decizia nr.2 din 30.03.2012 a Consiliului Uniunii Avocaților, pentru probarea cheltuielilor suportate, dar și prin prisma CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea, care pretinde compensarea cheltuielilor de judecată, a dovezii achitării onorariilor avocaților, lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și orarul timpului aferent acestora.

Potrivit recomandărilor privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică aprobate prin decizia indicată mai sus, la determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont și de complexitatea cauzei, noutatea și dificultatea problemelor juridice ridicate în speță.

Totodată, instanța de judecată reține că aceleași recomandări stabilesc un model-tip de raport privind activitatea avocatului în care urmează a fi indicate descrierea activității, data efectuării acesteia, timpul cheltuit pentru efectuarea acestor activități și rata (tariful) pentru efectuarea unor astfel de acțiuni.

Mai mult ca atât și CEDO în acest sens cere o dare de seamă cu privire la lucrul efectuat de avocat, în care să fie descrise suficient de detaliat acțiunile întreprinse și timpul cheltuit pentru acestea. Neprezentarea dării de seamă a dus la respingerea pretenției cu privire la costuri și cheltuieli (cauza Lupăcescu și alții c Moldovei, hotărîrea din 21.03.2006, §40 și cauza Amihalachioaie c Moldovei, hotărîrea din 20.04.2004, §47).

Instanța de judecată constată că contrar celor sus-citate, avocatul Daniliuc Nicolae nu a prezentat vre-un borderou sau calcul desfășurat a sumei silicitate drept onorariu, nu a indicat acțiunile efectuate de avocatul Daniliuc Nicolae în vederea acordării asistenței juridice precum și timpul cheltuit pentru efectuarea acestor acțiuni.

Concomitent, instanța de judecată a stabilit că la cererea reclamantei lipsește copia contractului de asistență juridică încheiat între client și avocat în care ar fi fost stabilit costul unei ore de lucru a avocatului.

Avînd în vedere complexitatea speței deduse judecării, care nu este una înaltă, precum și faptul, că pentru întocmirea unei cereri și participarea la o singură ședință de judecată a avocatului Daniliuc Nicolae, alături de reclamantă, suma de

10500 lei pentru asistență juridică este una exagerată, iar cheltuielile suportate nu au fost realmente rezonabile ca mărime.

Instanța atestă că deși cererea de partajare a proprietății-comune a fost admisă, reclamanta nu poate pretinde compensarea cheltuielilor de asistență juridică integral dat fiind faptul că aceasta nu le-a probat, contrar dispozițiilor art.118 din Codul de procedură civilă.

Avocatul reclamantei nu a întreprins careva mijloace de apărare a clienței sale, pe parcursul examinării cauzei avocatul Daniliuc Nicolae a participat doar la o singură ședință de judecată, inclusiv a întocmit cererea de chemare în judecată care nu coincide întocmai cu dorința reclamantei și se combate motivarea cu solicitarea reclamantei.

La fel, avocatul reclamantei nu a prezentat probe ori argumente/obiecții în combaterea afirmațiilor descrise în referința pîrîtului, a trecut cu vederea toate obiecțiile pîrîtului descrise detaliat în referință nici nu s-a expus asupra acestora.

Reieșind din dovezile prezentate de către avocatul reclamantei, în cumul cu materialele pricinii, instanța conchide ca fiind reală, necesară și rezonabilă compensarea cheltuielilor de asistență juridică doar în mărime de 3000 lei, din motiv că reprezentantul reclamantei nu a prezentat instanței de judecată lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestuia.

În conformitate cu prevederile art.357 din Codul civil în redacția din data dobîndirii bunului în proprietate, art.567, 571, 572, 574, 543, 548, 557, 561 din Codul civil în redacția din data partajării bunului comun în devălmășie, art. art.238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată.

Se partajează proprietatea comună pe cote-părți în apartamentul nr.*****, ***** , nr. cadastral *****.0***** , prin vînzarea bunului la licitație și distribuirea prețului între coproprietarii ***** și ***** , proporțional cotei-părți a fiecăruia.

Se încasează de la ***** în beneficiul reclamantei ***** cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 (trei mii) lei.

Se respinge capătul de cerere cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 7500 lei.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile de la pronunțare prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței, judecătorul

ȚONOV Irina

